به نام خدا

دانشگاه پیام نور استان تهران مرکز / واحد تهران شمال

پروژه کارشناسی رشته ی مهندسی کامپیوتر

عنوان پروژه: میانترم درس روش پژوهش و ارائه تحقیق کیفی

> استاد راهنما: جناب اقای دکتر رضوی تهیه کنند ه: محمد طاها گوینده برحقی خرداد ۱٤۰۰

کلیه حقوق مادی مترتب برنتایج مطالعات، ابتکارات و نوآوری های ناشی از این پروژه متعلق به: "دانشگاه پیام نور استان تهران /مرکز تهران شمال می باشد.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
١	مقدمه ای بر تحقیقات کیفی
۲	رویکردهای تحقیق کیفی
٣	روشهای تحقیق کیفی
٤	تجزیه و تحلیل داده های کیفی
٥	مزایای تحقیق کیفی
٦	مضرات تحقيقات كيفي
	منابع:

مقدمه ای بر تحقیقات کیفی

تحقیقات کیفی شامل جمع آوری و تجزیه و تحلیل داده های غیر عددی (به عنوان مثال ، متن ، فیلم یا صدا) برای درک مفاهیم ، نظرات یا تجربیات است. می تواند برای جمع آوری بینش عمیق یک مسئله یا تولید ایده های جدید برای تحقیق هم مورد استفاده قرار گیرد.

تحقیقات کیفی برعکس تحقیقات کمی است ، که شامل جمع آوری و تجزیه و تحلیل داده های عددی برای تجزیه و تحلیل آماری است.

تحقیقات کیفی معمولاً در علوم انسانی و اجتماعی ، در موضوعاتی مانند انسان شناسی ، جامعه شناسی ، آموزش ، علوم بهداشتی ، تاریخ و ... مورد استفاده قرار می گیرد.

نمونه سوالات تحقيق كيفي

- شبکه های اجتماعی چگونه تصویر بدن را در نوجوانان شکل می دهند؟
- چگونه کودکان و بزرگسالان تغذیه سالم را در انگلستان تفسیر می کنند؟
  - چه عواملی بر حفظ کار کنان در یک سازمان بزرگ تأثیر می گذارد؟
    - اضطراب در سراسر جهان چگونه تجربه می شود؟
- چگونه معلمان می توانند مسائل اجتماعی را در برنامه های درسی علوم ادغام کنند؟

رویکردهای تحقیق کیفی

برای درک چگونگی تجربه مردم از دنیا ، از تحقیقات کیفی استفاده می شود. گرچه رویکردهای زیادی برای تحقیقات کیفی وجود دارد اما آنها تمایل به انعطاف پذیری دارند و هنگام تفسیر داده ها بر حفظ معنای غنی تمرکز می کنند.

رویکردهای معمول شامل نظریه مبتنی بر اساس ، مردم نگاری ، اقدام پژوهی ، تحقیقات پدیدارشناسی و تحقیقات روایی است. آنها برخی شباهت ها را دارند ، اما بر اهداف و دیدگاه های مختلف تأکید دارند.

رویکردهای تحقیق کیفی

رویکرد	شامل چه مواردی است؟
تئوري مبتني	محققان داده های غنی در مورد یک موضوع مورد علاقه جمع آوری می کنند و به صورت
بر تحقيقات	استقرایی نظریه هایی را توسعه می دهند.
مردم نگاری	محققان برای درک فرهنگ آنها در گروه ها یا سازمان ها به جستوجو میپردازند.
تحقيق عملي	محققان و شرکت کنندگان به طور مشترک تئوری و عمل را برای ایجاد تغییرات اجتماعی
	پیوند می دهند.
تحقيقات	محققان با توصیف و تفسیر تجربیات زندگی شرکت کنندگان ، یک پدیده یا رویداد را
پدیدارشناسی	بررسی می کنند.
تحقيق روايي	محققان چگونگی بیان داستان ها را بررسی می کنند تا در ک کنند که شرکت کنندگان چگونه
	تجربه های خود را درک می کنند و آن را احساس می کنند.

روشهای تحقیق کیفی

هر یک از رویکردهای تحقیق شامل استفاده از یک یا چند روش جمع آوری داده است. اینها برخی از متداول ترین روشهای کیفی است:

- مشاهدات: ثبت آنچه در یادداشت های دقیق میدانی مشاهده یا شنیده اید یا با آن روبرو شده اید.
  - مصاحبه ها: شخصاً در مكالمات يك به يك از مردم پرس و جو مي كنيد.
    - گروه های متمرکز: طرح سوال و ایجاد بحث در میان گروهی از افراد.
      - نظرسنجي ها: توزيع پرسشنامه با سوالات باز.
- تحقیقات ثانویه: جمع آوری داده های موجود به صورت متن ، تصویر ، ضبط صدا یا فیلم و غیره

نمونه تحقيق

برای تحقیق در مورد فرهنگ یک شرکت بزرگ فناوری ، تصمیم می گیرید که یک رویکرد مردم نگارانه را در پیش بگیرید. شما چندین ماه در شرکت کار می کنید و از روش های مختلفی برای جمع آوری داده ها استفاده می کنید:

- شما یادداشت های میدانی را با مشاهدات یادداشت می کنید و در تجربیات خود از فرهنگ شرکت تأمل می کنید.
  - شما نظرسنجی های باز را در سراسر دفاتر شرکت از طریق ایمیل برای کارمندان پخش می کنید تا بفهمید فرهنگ در مکان های مختلف متفاوت است.
- شما با کارمندان در دفتر خود مصاحبه های دقیقی انجام می دهید تا در مورد تجربیات و دیدگاه های آنها با
  جزئیات بیشتر اطلاعات کسب کنید.

محققان کیفی معمولاً خود را "ابزار" تحقیق می دانند زیرا همه مشاهدات ، تفسیرها و تجزیه و تحلیلها را از طریق لنزهای شخصی خود فیلتر می کنند.

به همین دلیل ، هنگام نوشتن روش خود برای تحقیقات کیفی ، تأمل در رویکرد خود و توضیح کامل درباره انتخاب هایی که در جمع آوری و تجزیه و تحلیل داده ها انجام داده اید ، مهم است.

تصحیح چه کاری می تواند برای مقاله شما انجام دهد؟

ویراستاران نه تنها دستور زبان و غلط های املایی را تصحیح می کنند ، بلکه با اطمینان از این که مقاله شما از زبان مبهم ، کلمات زائد و عبارات ناجوانمردانه خلاصه می شود ، نوشتار شما را تقویت می کنند.

يراي مثال:

There is aA striking resemblance has been seen between the success rates of the Netherlands and that of the US. In the study by Martynova and Smith (2019) foundit already became clear that shareholder protection was almost equal in both countries between the US and the Netherlands. This corresponds toed in the fact that they both have a success rate of approximately the 40%.

تجزیه و تحلیل داده های کیفی

داده های کیفی می تواند به صورت متن ، عکس ، فیلم و صدا باشد. به عنوان مثال ، ممکن است با متن مصاحبه ، پاسخ نظرسنجی ، یادداشت های زمینه یا ضبط شده از تنظیمات طبیعی کار کنید.

اکثر تجزیه و تحلیل داده های کیفی از پنج مرحله مشابه برخوردارند:

- ۱. داده های خود را آماده و سازماندهی کنید. این ممکن است به معنی رونویسی مصاحبه یا تایپ کردن بادداشت های زمنه باشد.
  - ۲. داده های خود را مرور و کاوش کنید. داده ها را برای الگوها یا ایده های مکرر بررسی کنید.
- ۳. یک سیستم کدگذاری داده ایجاد کنید. براساس ایده های اولیه خود ، مجموعه ای از کدها را ایجاد کنید که می توانید برای دسته بندی داده های خود استفاده کنید.
- ³. کدها را به داده ها اختصاص دهید. به عنوان مثال ، در تجزیه و تحلیل کیفی ، این ممکن است به معنای عبور از پاسخ های هر یک از شرکت کنندگان و نشان کردن آنها با کد در صفحه گسترده باشد. وقتی اطلاعات خود را مرور می کنید ، می توانید کدهای جدیدی ایجاد کنید تا در صورت لزوم به سیستم خود اضافه کنید.
  - ٥. مضامين تكراري را شناسايي كنيد. كدها را به مضامين منسجم و اصلي پيوند دهيد.

چندین روش خاص برای تجزیه و تحلیل داده های کیفی وجود دارد. اگرچه این روش ها فرآیندهای مشابهی دارند، اما بر مفاهیم مختلف تأکید دارند.

تجزیه و تحلیل داده های کیفی

- تحلیل محتوا برای توصیف و طبقه بندی کلمات ، عبارات و ایده های رایج در داده های کیفی. یک محقق بازار می تواند تجزیه و تحلیل محتوا را انجام دهد تا بفهمد در توصیف برنامه های درمانی از چه زبانی استفاده می شود.
- تحلیل موضوعی برای شناسایی و تفسیر الگوها و مضامین در داده های کیفی. یک روانشناس می تواند تجزیه و تحلیل موضوعی را در وبلاگ های مسافرتی اعمال کند تا کشف کند گردشگری چگونه هویت خود را شکل می دهد.
- تحلیل متنی برای بررسی محتوا ، ساختار و طراحی متون. یک محقق رسانه می تواند از تحلیل متنی استفاده کند تا بفهمد پوشش خبری افراد مشهور در دهه گذشته چگونه تغییر کرده است.
- تجزیه و تحلیل گفتمان برای مطالعه ارتباطات و نحوه استفاده از زبان برای دستیابی به اثرات در زمینه های خاص. یک دانشمند سیاسی می تواند با استفاده از تحلیل گفتمان ، چگونگی اعتماد سیاستمداران به فعالیت های انتخاباتی را بررسی کند.

مزاياي تحقيق كيفي

تحقیقات کیفی غالباً سعی در حفظ صدا و دیدگاه شرکت کنندگان دارد و در صورت بروز سوالات جدید تحقیق می تواند تنظیم شود. تحقیقات کیفی برای موارد زیر مناسب است:

- انعطاف پذیری: فرآیند جمع آوری و تجزیه و تحلیل داده ها می تواند با ظهور ایده ها یا الگوهای جدید سازگار شود. آنها از قبل به سختی تصمیم گیری نمی شوند.
  - تنظیمات طبیعی: جمع آوری داده ها در زمینه های دنیای واقعی یا به روش های طبیعی انجام می شود.
  - بینش معنادار: در طراحی ، آزمایش یا بهبود سیستم ها یا محصولات می توان از شرح دقیق تجربیات ، احساسات و ادراک افراد استفاده کرد.

• تولید ایده های جدید: پاسخ های باز به این معنی است که محققان می توانند مشکلات جدید یا فرصت هایی را کشف کنند که در غیر این صورت فکر نمی کردند.

مضرات تحقيقات كيفي

محققان باید در تجزیه و تحلیل و تفسیر داده های خود محدودیت های عملی و نظری را در نظر بگیرند. تحقیقات کیفی از موارد زیر رنج می برد:

غیر قابل اعتماد بودن: تنظیمات دنیای واقعی به دلیل عوامل کنترل نشده ای که بر داده ها تأثیر می گذارند ، اغلب تحقیقات کیفی را غیر قابل اعتماد می کند.

ذهنیت: با توجه به نقش اصلی محقق در تجزیه و تحلیل و تفسیر داده ها ، تحقیق کیفی قابل تکرار نیست. محقق تصمیم می گیرد که در تجزیه و تحلیل داده ها چه چیزهایی مهم هستند و چه ارتباطی ندارند ، بنابراین تفسیر همان داده ها می تواند بسیار متفاوت باشد.

قابلیت تعمیم محدود: از نمونه های کوچک اغلب برای جمع آوری اطلاعات دقیق در مورد زمینه های خاص استفاده می شود. با وجود روشهای دقیق تحلیل ، نتیجه گیری قابل تعمیم دشوار است زیرا دادهها ممکن است مغرضانه بوده و از جمعیت بیشتری نشان ندهند.

پرمشغله : اگرچه از نرم افزار می توان برای مدیریت و ضبط مقادیر زیادی از متن استفاده کرد ، تجزیه و تحلیل داده ها اغلب باید به صورت دستی بررسی یا انجام شود.

منابع:

https://www.scribbr.com/methodology/qualitative-research